

GAZETA CODZIENNA

Pismo poświęcone wiadomościom politycznym, nauce, przemysłowi i zabawie.

Rocznik 67.

W Wadowicach, piątek, dnia 5. lutego 1915.

Nr. 61.

POBYT LEGIONISTÓW W WADOWICACH

3 sierpnia 1914r. w Krakowie powstała Pierwsza Kompania Kadrowa pod wodzą Józefa Piłsudskiego. Dała ona początek Legionom Polskim, których powstanie ogłosił kilkanaście dni później Naczelny Komitet Narodowy.

Legiony składały się z polskich organizacji paramilitarnych, które Józef Piłsudski nawoływał do wspólnej walki o niepodległość następującymi słowami:

Odtąd nie ma ani Strzelców, ani Drużyniaków. Wszyscy, co tu jesteście zebrani, jesteście żołnierzami polskimi. Znoszę wszelkie odznaki specjalnych grup. Jedynym waszym znakiem jest odtąd Orzeł Biały (...). Żołnierze!.. Spotkał was ten zaszczyt niezmierny, że pierwsi pójście do Królestwa i przestąpicie granice rosyjskiego zaboru, jako czołowa kolumna wojska polskiego, idącego walczyć o oswobodzenie Ojczyzny. Wszyscy jesteście równi wobec ofiar, jakie ponieść macie. Wszyscy jesteście żołnierzami (...). Patrzę na was, jako na kadry, z których rozwinąć się ma przyszła armia polska i pozdrawiam was, jako pierwszą kadrową kompanię.

Legioniści 2 pułku piechoty na stanowiskach bojowych. Zima 1914/15.

ELEKTROWNIA WADOWICE

poszukuje osób chętnych do pracy na stanowisku ślusarz przy naprawie maszyn i pomocnik palacza. Oferujemy wysokie wynagrodzenie! Zgłoszenia prosimy kierować do biura przy ul. Legionów 8.

Na wezwanie do zbrojnej walki o wolność odpowiedziały także dziesiątki wadowiczian. Oddziały Piłsudskiego zasilili głównie profesorowie oraz uczniowie miejscowego gimnazjum.

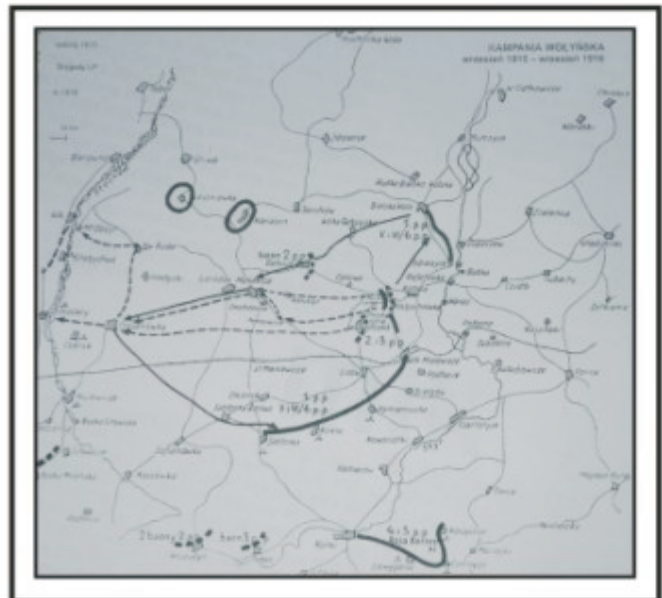
W obliczu nadziei, którą pokładamy w działaniach legionistów, niezwykle ważnym wydarzeniem stał się ich pobyt w Wadowicach. 3 lutego, zmierzający w stronę Kęt żołnierze zatrzymali się bowiem w Wadowicach.

Niecodziennych gości na wadowickim rynku przywitali rozemocjonowani mieszkańcy. Zorganizowaną na tę okazję defiladę przyjął Komendant Główny, który dotarł do miasta jako pierwszy. Przybywających legionistów witały tłumy ludzi, którzy z widocznym zaciekawieniem przyglądali się gościom. Mimo wszelkich starań ze strony wadowiczian, z informacji, jakie uzyskał nasz dziennikarz wynika, iż w ocenie żołnierzy entuzjazm z jakim zostali przyjęci był raczej umiarkowany. Jeden z legionistów przyznał bowiem, że dużo bardziej odczuwane nastroje panowały wśród mieszkańców Nowego Sącza.

Kwaterę wojskowych ulokowano za miastem. W zastępstwie chorego kapitana dr. Roupperta odprawę brygady w domu przy ul. Mickiewicza 17 przeprowadził Sławoj Felician Składkowski, który zapytany o problemy z pobytom w naszym mieście, nieoczekiwanie stwierdził, iż największym kłopotem były .... kobiety. Tuż przed opuszczeniem Wadowic, Składkowski wyjaśnił naszemu dziennikarzowi szczegóły tarapatów w jakie popadli legioniści:

Przy wejściu do miasta dowiedziałem się, że jest tu spora ilość prostytutek, pozostałych po Austriakach. Chcąc uchronić naszych chłopców od „pokus” i zarażenia się, kazałem prostytutki na noc zamykać i ustawić przed domem wartę. Zamknięte zemściły się, jak mogły. Na głowę wartownika, profesora gimnazjum w cywilu, poważnego człowieka z brodą, wylały z pierwszego piętra „przez nieuwagę” zawartość garczka, którą profesor określił poetycznie jako „wodę”.

No cóż, niebezpiecznie jest walczyć z „plcią piękną”.

INFORMACJE ZE ŚWIATA

Niemcy:

Armia niemiecka użyła broni chemicznej na froncie wschodnim, na linii rzek Bzura i Rawka, pod Bolimowem- przeciw oddziałom rosyjskim.

Francja:

Blaise Diagne z Senegalu stał się pierwszym czarnym Afrykańczykiem wybranym do parlamentu.

Chiny:

Stolica regionu autonomicznego Kuangsi zostaje przeniesiona z miasta Guilin do miasta Nanning.

Teksas:

Port w miejscowości Orange zostaje pogłębiony i przygotowany do budowy okrętów dla Marynarki Wojennej Stanów Zjednoczonych.

USA:

Powstaje cywilna niedochodowa organizacja , której celem jest bezpieczeństwo cywilnych jednostek na morzu oraz szkolenie ludzi związanych z morzem.

547 osób zginęło w wyniku zatopienia brytyjskiego okrętu u wybrzeży hrabstwa Dorset, przez niemiecki okręt podwodny.

Szwajcaria:

W miejscowości Vevey utworzono Polski Komitet Ratunkowy. Weszli do niego J.Paderewski, H.Sienkiewicz, A.Osuchowski, W.Mickiewicz i S.Askenazy. Celem tego komitetu jest organizowanie pomocy materialnej i politycznej.

Włochy:

Trzęsienie ziemi (6,8 w skali Richtera), zginęło około 29 tys. Osób.

Chiny:

Japonia potajemnie przekazała Chinom 21 żądań, które zmierzały do stworzenia tam japońskiego protektoratu.

Wielka Brytania:

Niemieckie sterowce zbombardowały miasta Great Yarmouth i King's Lynn, zabijając więcej niż 20 osób.

Zakończyła się bitwa pod Kirlibabą.

Zwycięstwo na flotą niemiecką w bitwie morskiej pod Dogger.

Niemcy:

Wprowadzono racjonowanie sprzedaży chleba i maki.

AKTUALNOŚCI

Opróżnione koszary!

Po umieszczeniu w 1819r. w Wadowicach siedziby cyrku, Austriacy zdecydowali się na ulokowanie w naszym mieście 56. pułku piechoty. Siedzibą batalionu austriackiego stały się wówczas koszary przy ul. Lwowskiej. Mimo, iż do powstałego pułku wcielano głównie Polaków dowódcami byli jednak Austriacy i Czesi.

Obecnie w związku z walkami toczonymi przez wojskowych na froncie włoskim, koszary zostały opróżnione. Według naszych informacji budynek ma zostać okresowo wypełniony jeńcami wojennymi oraz rannymi. Poszukiwanie nowego schronienia dla ofiar wojennych jest bowiem konieczne ze względu na zarekwirowanie przez władze wojskowe klasztorów, szkół oraz innych gmachów publicznych

Dla mieszkańców wojennych, których liczba nieustannie rośnie, zbudowano także miasteczko z baraków w Rokowie oraz szpital wojskowy przy drodze Zatorskiej.

Koszary przy ul. Zatorskiej były m. in. Siedzibą Wojennego Szpitala Zapasowego.

NIEZWYKŁY WOJSKOWY Z WADOWIC

Do walki o odzyskanie wolności ruszyło wielu młodych wadowiczian. Młodzi mężczyźni ochoczo wstępują w szeregi Legionów Polskich. Swoją przedwojenną historię oraz aktualne dylematy przedstawił nam jeden z nich - Walerian Czuma.

G.C. Dzień dobry. Czy możemy przeprowadzić z Panem krótką rozmowę?

W.Cz. Witam. Oczywiście, proszę.

G.C. Pochodzi Pan z Niepołomic. Jak to się stało, że Pańska rodzina przeprowadziła się do Wadowic?

W. Cz. Mój ojciec był flisakiem na Wiśle i za ciężko zarobione pieniądze, w 1905 roku, kupił ziemię w Wadowicach.

G.C. Gdzie Pan spędził dzieciństwo?

W.Cz. W Czańcu i w Wadowicach. Tu uczyłem się bowiem do gimnazjum.

G.C. Co uważa Pan za swój największy sukces z lat szkolnych?

W. Cz. Byłem jednym z organizatorów ruchu „Zarzewie”, którego głównym zadaniem była sprawa niepodległości Polski.

G.C. A czym zajmował się Pan po zdaniu egzaminu dojrzałości?

W. Cz. Wyjechałem na studia do Wiednia. Los Ojczyzny nie pozostawał mi jednak obojętny. Brałem czynny udział w pracach Związku Strzeleckiego.

G.C. Kiedy rozpoczął Pan karierę wojskową?

W. Cz. Polska była wtedy już pod zaborami. Służyłem w armii austriackiej. Natomiast od marca bieżącego roku awansowałem na dowódcę kompanii.

G.C. Dziękujemy bardzo za rozmowę.

W. Cz. Również dziękuję.

Walerian Czuma

FABRYKA OPŁATKÓW MAFO

poleca opłatki wigilijne, komunijne oraz hostie. Oferujemy produkty najlepszej jakości, które nabyć możecie Państwo w atrakcyjnych cenach.

Zapraszamy do sklepu firmowego przy ul. Młyńskiej.

Małopolska Fabryka Opłatków i Andrutów „MAFO” zatrudni pracownika na stanowisko kierownik obsługi maszyn.

Więcej informacji w siedzibie firmy na ul. Młyńskiej.

ELEKTROWNIA WADOWICE

poszukuje osób chętnych do pracy na stanowisku ślusarz przy naprawie maszyn i pomocnik palacza. Oferujemy wysokie wynagrodzenie! Zgłoszenia prosimy kierować do biura przy

Wszystkie listy, korespondencje i pieniądze uprasza się nadsyłać do redakcji Gazety Codziennej ul. Poprzeczna 1

Za ogłoszenia

Płaci się 10 koron od wiersza (rządka) drobnego, przy kilkorazowym umieszczeniu znacznie taniej.

KULTURA

EMILA ZEGADŁOWICZA POWRÓT DO WADOWIC

Doświadczenia ostatnich miesięcy zaważyły na losie wielu naszych rodaków. Wybuch I wojny światowej z którą wiążemy tak wielkie nadzieje, w ogromnym stopniu wpłynął na bieg naszych codziennych zdarzeń. Swoje przeżycia wojenne oraz powody powrotu w rodzinne strony, zdradził nam popularny pisarz ziemi wadowickiej Emil Zegadłowicz.

G.C. Dzień dobry. Czy mogę zadać Panu kilka pytań.

E.Z. Dzień dobry. Tak, oczywiście.

G.C. W ostatnim czasie powrócił Pan w rodzinne strony. Proszę powiedzieć, czym zajmował się Pan przed wybuchem wojny.

E.Z. Jeszcze przed rokiem 1914 byłem wykładowcą w zakładzie szkolnym, który prowadzili pallotyni w Wadowicach. Uczyłem wtedy literatury polskiej w wyższych klasach gimnazjum.

G.C. Wiemy, że do niedawna służył Pan jako ochotnik Pułku Obrony Krajowej nr 16 w Krakowie. Wokół Pana powrotu do Gorzenia Górnego krąży wiele plotek. Proszę wyjaśnić, co było powodem Pana zwolnienia ze służby.

E.Z. Wiem, że w Wadowicach mówi się o moim wymigiwaniu się od udziału w wojnie. To jednak nieprawda. Ze służby zostałem zwolniony z powodu złego stanu zdrowia. To wszystko, co mogę powiedzieć na ten temat.

G.C. A czym teraz się pan zajmuje?

E.Z. Założyłem gospodarstwo królików w Gorzeniu Górnym. Mam jednak spore problemy ze względu na szalejącą zarazę.

G.C. A co z Pana twórczością poetycką? Możemy liczyć na nowe utwory?

E.Z. Tak, pracuję nad nowym tonikiem wierszy. Na razie nie chcę jednak zdradzać szczegółów.

G.C. Życzymy zatem samych sukcesów i dziękujemy za rozmowę.

E.Z. Dziękuję.

Emil Zegadłowicz

KINO

Zapraszamy na seans pierwszego dźwiękowego filmu w naszym kinie pt. Szpieg w masce.

W roli głównej Hanna Ordonówna.

Polecamy również seanse filmów religijnych, które będą wyświetlane w nowoczesnej Sali religijnej w Domu Katolickim w Wadowicach.

Hanna Ordonówna